

Češi svým lékařům rozumí a nebojí se zeptat. Za kvalitní péčí rádi dojedou

4.4.2025 - Viktorie Plívová | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

Každý pacient má právo na srozumitelné informace o svém zdravotním stavu, diagnóze a léčebných možnostech. Kvalitní komunikace mezi pacientem a lékařem je zásadní pro správné stanovení diagnózy a volbu odpovídající léčby. Podle průzkumu VZP si 34 % dotázaných pochvaluje, že jim jejich lékař vše jasně vysvětlí. Dalších 57 % Čechů informacím od lékařů sice plně nerozumí, nicméně při pochybnostech se nebojí doptat na vysvětlení problému.

Zhruba desetina populace nerozumí tomu, co jim lékař sděluje a ani nemají potřebu se zeptat a nechat si problémy vysvětlit. Pochopitelně se to může stát, pacient je ve stresu a zaměřuje se na jiné věci a pak dochází k nepochopení. Pokud si potřebné informace dohledávají až následně například na internetu, určitě to není nejšťastnější způsob porozumění lékařské terminologii. Správná komunikace mezi pacientem a lékařem tak přispívá nejen k lepším léčebným zdravotním výsledkům, ale také k větší spokojenosti na obou stranách.

Syndrom bílého pláště

Strach z bolesti, obava z diagnózy nebo jen špatná zkušenost z minulosti může zapříčinit strach z lékařů. Zhruba polovina (45 %) oslovených Čechů jsou z návštěvy u lékaře nervózní, 6 % má vyloženě strach. Konkrétně oslovení zmiňovali zubaře – strach z něj má každý desátý Čech.

Pro těch několik procent lidí, kteří se lékařských vyšetření bojí, je však stres často natolik silný, že může ovlivnit nejen jejich psychiku, ale i fyzické projevy – třeba vyšší krevní tlak nebo zrychlený tep. I proto je důležité na svůj případný strach upozornit lékaře, který může přizpůsobit přístup, zklidnit atmosféru a pomoci celou situaci zvládnout.

Vlastní a rodinná anamnéza

Důležitou roli při určování diagnózy hraje také znalost jak vlastní zdravotní anamnézy, tak i té rodinné. Právě dědičné faktory mohou mít zásadní vliv na včasné odhalení rizikových onemocnění. Polovina Čechů podle svých slov zná tu svou přesně (48 %). Relativně nejmenší znalost své vlastní anamnézy mají mladí lidé mezi 18 a 29 lety (13 %). U rodinné anamnézy je situace horší. Tu dobře zná jen čtvrtina (23 %) tázaných, sedm z deseti Čechů ji zná přibližně. Zhruba desetina respondentů uvedla, že by se s rodinnou anamnézou ráda seznámila.

Důležitost kvalitní lékařské péče

Průzkum dále ukázal, že pro více než polovinu (57 %) Čechů je důležitá kvalita lékařské péče a v případech závažnějších onemocnění (např. onkologických) jsou ochotni za ní přiměřeně dojíždět. Téměř třetina dotázaných by v takových případech za takovou péči dojela kamkoli, rozhodující je pro ně kvalita. Jen 14 % populace trvá na tom, že lékařská péče má být i v takových případech poskytnuta přímo v místě bydliště.

***Průzkum pro VZP ČR realizovala společnost ppm factum, s.r.o. V termínu od 5. do 13. 11. 2024 se jej zúčastnilo 1 000 respondentů starších 18 let.**

<https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/vzp-cesi-svym-lekarum-rozumi-a-neboji-se-zeptat-za-kvalitni-peci-r-adi-dojedou>